

forum for
natur og
friluftsliv
TROMS

Tromsø kommune
Rådhuset
Postboks 6900
9299 Tromsø

29. april 2012

Brev til Tromsø kommune angående deltakelse i Ishavskysten friluftsråd

Forum for Natur og Friluftsliv i Troms, FNF Troms, er et nettverk for 12 natur- og friluftslivsorganisasjoner i Troms, med til sammen over 15 000 medlemskap, samt 2 friluftsråd. FNF Troms arbeider for å sette friluftslivet og dets behov på dagsorden og øke bevisstheten om helse og livskvalitet samt viktigheten av å ta vare på naturen og miljøet rundt oss. FNF Troms arbeider også for å sikre arealer for et aktivt friluftsliv. De frivillige natur- og friluftslivsorganisasjonene er med sin demokratiske styreform og åpne medlemsadgang viktige talerør for allmenne rettigheter i norsk utmark.

Forum for Natur og Friluftsliv (FNF) Troms er kjent med byrådet sin innstilling til kommunestyret om utredning av fortsatt medlemskap i Ishavskysten friluftsråd. I Økonomiplan 2012-2015 s.13 står det: «Kommunen bruker årlig 710 000 kroner på deltagelsen i Ishavskysten friluftsråd. Byrådet ønsker å utrede fortsatt deltagelse i Ishavskystens Friluftsråd, eller om man kan ivareta friluftinteressene på en annen måte. Kommunestyret vil få en sak i løpet av 2012 vedrørende dette.» Byrådets forslag skal behandles i kommunestyret 30.05.2010.

FNF Troms er overrasket over byrådets innstilling og er spørrende til hva som ligger til grunn for et slikt forslag. FNF Troms stiller seg også spørrende til hvordan Tromsø kommune har tenkt å ivareta natur- og friluftinteressene i kommunen, og regionen, på en tilfredsstillende måte.

Tiden for å gi friluftslivet et løft er definitivt inne. En rekke forskningsresultater viser klart at fysisk aktivitet er den enkeltfaktoren som har størst effekt på vår totale helsetilstand, og at effekten øker ytterligere dersom aktiviteten kombineres med naturopplevelser. Det er ingen tvil om at friluftsliv er den beste medisinen mot moderne livsstilssykdommer. I tillegg til å være den mest foretrukne aktiviteten er friluftsliv også sosialt utjevne, samt en lavterskel aktivitet med lave investeringskostnader. Med en aktiv satsing på friluftsliv vil samfunnet spare store utgifter knyttet til livsstilsrelaterte sykdommer, samt legge til rette for sunnhet, trivsel og naturbetinget livsglede i befolkningen.

Samhandlingsreformen av 1.1.2012 gir kommunene mer ansvar hva gjelder folkehelse og setter fokus på forebygging framfor reparasjon. Innenfor forebygging er tilrettelegging for friluftsliv en svært viktig faktor. Tilrettelegging gjennom stier, skjøtsel, merking og informasjon virker positivt på folks aktivitet og helse. I tillegg kommer tilrettelegging av aktiviteter for å få folk ut, inkludert spesielle grupper. Et annet viktig element er ivaretagelse av viktige grønt- og friluftsområder, særlig nærområdene hvor folk bor, men også større friluftsområder på tvers av kommunegrenser. For å vite hvilke områder og hvilke verdier som finnes kreves det kompetanse og systematisk kartlegging. For å ivareta friluftsverdiene kreves det aktiv samhandling blant både frivillige, kommunale og regionale myndigheter.

FNF Troms opplever Ishavskysten friluftsråd som en stor ressurs hva gjelder å ivareta natur- og friluftsjnteressene i Tromsø, så vel som i regionen. I løpet av sin unge alder har friluftsrådet rukket å utrette en rekke positive tiltak som er til stor glede for innbyggerne i alle fem medlemskommunene. Som noen eksempler kan vi nevne kartlegging av friluftsområder og verdivurdering, den digitale naturloskalenderen med oversikt over natur- og kulturvandringjer, samarbeid med blindeforbundet om aktiviteter og tilgjengelighet, tilrettelegging og skjøtsel på blant annet Kaldslettstiene, kyststier på en rekke øyer, et stort nettverk, samt digital turportal. Alle disse tiltakene går rett hjem i samhandlingsreformen sitt hovedformål om forebygging. I tillegg har friluftsrådet bygget opp en solid kompetanse på friluftsliv, landskap, geografi, tilrettelegging og turområder som går på tvers av administrative grenser.

FNF Troms ser det som en styrke at flere aktører kan samarbeide om et så viktig tema som friluftsliv. Det betyr at det er positivt om det er flere som sitter med kompetanse og brenner for et godt friluftsliv. Her kan man bygge hverandre opp og finne de gode løsningene. FNF Troms arbeider aktivt for å ivareta natur- og friluftsjnteressene i fylket. Vi har, som våre medlemsorganisasjoner, stor nytte av kompetansen Ishavskysten friluftsråd sitter inne med. Vi har et godt samarbeid. Vi har også stor nytte av samarbeidet med Tromsø kommune direkte. FNF Troms ser friluftsrådet som en svært viktig kompetanseorgan på friluftsliv som ikke erstatter kommunens satsing på friluftsliv, men som kommer i tillegg. Vi må utnytte oss av alle de gode kreftene vi har. Sammen kan vi bygge et sunt og friskt Tromsø, og en sunn og frisk Tromsø-region, med friluftsliv som en målbevisst satsing i folkehelsearbeidet.

Ishavskysten friluftsråd har kun eksistert i fire år, men har allerede gitt verdifulle bidrag til alle medlemskommunene. De har visjoner, er nyskapende og tenker strategisk om hvordan man sammen kan lykkes i å sikre en god friluftsjnterregion. For å oppnå gode resultater kreves det gode relasjoner og samarbeid mellom kommunene og friluftsrådet. Det er kun fem år siden sist utredning om behovet for et interkommunalt friluftsråd. Konklusjonen var da at det var nødvendig med et interkommunalt spesialorgan for å ivareta friluftsjnteressene på en tilfredsstillende måte. I tiden som har gått siden sist utredning har livsstilsproblemene i befolkningen økt i tillegg til at presset på grønt- og friluftsjnterområdene har blitt større. Spørsmålet er da om det er riktig ressursbruk å gå inn i en ny utredning om behovet for deltakelse i Ishavskysten friluftsråd bare fem år etter?

FNF Troms stiller seg som nevnt spørrende til hvilken strategi Tromsø kommune velger for å ivareta friluftsliv og folkehelse i kommunen og regionen for øvrig. Kan et resultat også bli økte bevilgninger til både friluftsliv generelt og friluftsrådet spesielt? FNF Troms ser med stor interesse på prosessen videre hva gjelder friluftsliv i Tromsø kommune og deltakelse i Ishavskysten friluftsråd.

FNF Troms håper det ikke blir tatt noen forhastede avgjørelser som vil gå ut over natur og friluftsliv i regionen. Vi ønsker at natur- og friluftsjnteressene i både Tromsø og regionen for øvrig blir ivaretatt og ser at en satsing på friluftsliv er viktig for å løfte både regionens omdømme og folkehelse, trivsel og gode opplevelser for allmennheten. Vi håper på god samhandling med både Tromsø kommune og Ishavskysten friluftsråd i tiden som kommer.

For Forum for Natur og Friluftsliv Troms
Eivind Høstmark Borge
Fylkeskoordinator